

جیانینی اینفانتینو، رئیس فیفا در نشست خبری اخیر خود درباره برخی موضعگیری‌ها نسبت به ایران، صحبت‌هایی را مطرح کرد. او در پاسخ به یک خبرنگار گفت: شما یک جنگ جهانی دیگر می‌خواهید؟ آیا فکر می‌کنید تمام ۸۰ میلیون نفری که در ایران زندگی می‌کنند، همگی بد هستند؟ شما (اشاره به خبرنگار اسکای) فکر می‌کنید که همه آنها بد هستند؟ نمی‌دانم چه تعداد انسان در کشور انگلیس زندگی می‌کنند؟! فکر می‌کنم ۶۰ میلیون نفر! آیا همه آنها انسان‌های خوبی هستند؟! ما نمی‌توانیم همه مردم را نادیده بگیریم و تیمی را از جام کنار بگذاریم.

دفاع تمام قد رئیس فیفا از ایران

این تقویم را فقط فوتبالی‌ها درک می‌کنند

این چندمین جام جهانی توست؟

کروه ورزش

فوتبالی که باشی روزشمار زندگی‌ات می‌شود جام جهانی فوتبال. بی آن‌که خودت بخواهی، هر چهار سال یک بار، یک فولدر جدید در مغزت باز می‌شود با کلی اتفاق جذاب که همیشه با تو همراه است. پوشه‌ای که نه دیلیت می‌شود از ذهن و نه کلیدهای میانبر شیفت دیلیت روی آن جواب می‌دهد. با تو هست تا روزی که هستی. از یک جایی به بعد، اصلاً سنت را با جام‌های جهانی فوتبالی که دیده‌ای، می‌شماری. وقتی هم که مردی می‌گویند فلان جام جهانی، آخرین جام جهانی عمرش بود. همان‌طور که در مورد حمیدرضا صدر گفتند. او عاشق فوتبال بود جام جهانی ۲۰۱۸ روسیه، آخرین جام جهانی عمرش بود.

داستان من و جام جهانی هم پراست از روزهایی که تا همیشه در ذهنم می‌ماند. آن سایه شبیه به خورشیدی که وسط ورزشگاه آژتک افتاده بود، برای من ملموس‌ترین آلمان از جام جهانی ۱۹۸۶ است. فقط هفت سالم بود اما از آن جام جهانی بازی برزیل-فرانسه را که به بازی قرن معروف شد، خوب به یاد می‌آورم. چهار سال بعد رسیدم به سن هواداری در فوتبال. دلیلی برای این‌که چطور هوادار ایتالیا شدم، ندارم اما جام جهانی ۱۹۹۰ را با درخشش لاجوردی پوشان، خیلی شفاف به یاد می‌آورم؛ با زنجیر کارتیر و آدامس جویدن‌های والتر زنگا و گلرنی‌های سالواتوره اسکیلچی که در ایران به شیلچی معروف بود. آن روزها عصر آدامس سین سین بود و اسم‌ها و چهره‌ها با عکس‌های تا خورده آدامس روی پله‌های سنگی و کف دست‌های خاک‌گرفته از عکس بازی در ذهن من می‌ماند. والدرا با آن موهای طلایی، کانیکیا با آن کش سرش، لوتار ماتئوس با بازوبند کاپیتانی تیم ملی آلمان، رودگولیت هلندی با آن یال و کوپال و ابهتش، گوئی‌گوچه‌آ و رنه هیگوئیتا در درون دروازه‌ها و مارادونای بزرگ. آن قدر تصاویر و لحظات ماندگارند که بعد از ۳۲ سال یادم هست افتتاحیه آرژانتین - کامرون را کجا دیدم (تهران، خانه پسرخاله مادرم) و بازی فینال کجا بودم؟ (خانه عمو جان در شهرستان ازنآ). آن زمان تازه تلویزیون‌های کنترلی داشت مد می‌شد و اینچ‌ها هم رسیده بود به ۲۴. تلویزیون عمو جان هم یکی از آنها بود. این‌که چرا مراحل حذفی رادر شهرستان بودیم هم خوب به یاد می‌آورم. به خاطر زلزله رودبار! آن شب خانه بودیم که همه جالرزید. وسط بازی برزیل - اسکاتلند. بعد هم از تهران دور شدیم.

جام جهانی ۱۹۹۴، جام بازی‌های نیمه شب بود؛ جام جهانی زیر نور آفتاب در آمریکا اما به وقت نیمه شب در تهران. جزئیات را طوری به یاد می‌آوردم که برای خودم هم عجیب است اما فوتبالی که باشی کنترل این بخش از ذهن دست خود آدم نیست. یادم است مرحله گروهی جام جهانی ۱۹۹۴ تلاقی داشت با دهه اول محرم. مشخصاً بازی ایتالیا - ایرلند را به دلیل عزاداری تاسوعا، شبکه سه پخش نکرد. فوتبال برای من که نوجوانی ۱۵ ساله بودم، آن روزها تبدیل شده بود به مهم‌ترین سرگرمی. شاید به همین علت طعم شیرین گل دقیقه ۸۸ روبرتو باجو به نیجریه در مرحله یک هشتم را هنوز حس می‌کنم و حتی این موضوع که در نیمه دوم بازی ایتالیا - اسپانیا در مرحله یک چهارم نهایی همان جام، برق خانه ما رفت را هیچ وقت فراموش نکردم.

جام جهانی ۱۹۹۸ برای هم نسل‌های من باثانی به ثانیه بازی‌های ایران در مرحله گروهی خاطره شد و از آن سال به بعد هم اگر بخواهم جزئیات زندگی‌ام را به یاد بیاورم به طرز عجیبی همه‌اش به ادوار مختلف جام جهانی سنجاق شده. این‌که کدام جام جهانی دانشجو بود؟ قبل از کدام جام جهانی ازدواج کردم؟ پدر بزرگ فوتبالی‌ام را سر کدام جام جهانی از دست دادم؟ و... این تقویم فوتبالی را فقط آنهایی که عاشق فوتبال هستند درک می‌کنند، چون همه فوتبالی‌ها یکی از آن را در گوشه ذهن‌شان دارند. حالاً هم، همگی آماده‌ایم برای ایجاد یک فولدر جدید دیگر در همان گوشه فوتبالی ذهن؛ پوشه‌ای به نام جام جهانی قطر ۲۰۲۲. برای من این دهمین جام جهانی است و شک ندارم فوتبالی‌های این یک ماه را به عشق فوتبال و بالذت فوتبال سر می‌کنند.

**آن روزها
عصر آدامس
سین سین
بود و اسم‌ها
و چهره‌ها با
عکس‌های
تاخورده
آدامس روی
پله‌های سنگی
و کف دست‌های
خاک‌گرفته
از عکس بازی
در ذهن‌مان
می‌ماند.**

**والدرا با آن
موهای طلایی،
کانیکیا با آن
کش سرش،
لوتار ماتئوس با
بازوبند کاپیتانی
تیم ملی آلمان،
رودگولیت
هلندی با آن
یال و کوپال
و ابهتش،
گوئی‌گوچه‌آ و
رنه هیگوئیتا در
درون دروازه‌ها و
مارادونای بزرگ**

قصه جام

۲۱ روایت از ۲۱ جام جهانی قبلی

قهرمان فاشیست

برای این‌که با یکی از سیاسی‌ترین و آلوده‌ترین رویدادهای ورزشی روبه‌رو شوید باید به ۸۸ سال قبل برگردید؛ یعنی وقتی که جام جهانی ۱۹۳۴ در کشور ایتالیا برگزار شد. ویژگی بارز این دوره از جام جهانی نفوذ شدید و همه‌جانبه سیاست به تمام ابعاد آن بود، به‌گونه‌ای که بعد از ۸۸ سال هنوز سیاسی‌ترین جام جهانی تاریخ شناخته می‌شود. اروگونه در اعتراض به رژیم فاشیستی ایتالیا شرکت نکرد و برخی از تیم‌ها نظیر برزیل و آرژانتین از ترس، برخی بازیکنان مهم خود را نیاوردند. ایتالیا قهرمان این جام شد اما بعد از گذشت نزدیک به ۹۰ سال به دهه ۹۰ میلادی موسولینی چگونه با نفوذ روی هیأت اجرایی مسابقات همه چیز را به سمت قهرمانی ایتالیا سوق داد. اوج فضاخت و رسوایی جام جهانی ۱۹۳۴ جایی بود که در فینال ابتدا چکسلواکی سابق به گل رسید اما تماشاچیان ایتالیایی با کمک پلیس به میدان مسابقه ریختند و بازیکن گلزن را با تور سیمی بستند و ایتالیا هم به شدت از سوی داور حمایت شد. گل پیروزی این تیم در برابر چکسلواکی در فینال جام جهانی به طور غیرقانونی در دقیقه ۹۶ زده شد. به این ترتیب قهرمانی فاشیستی ایتالیا با بدنامی هر چه تمام‌تر جاودانه شد و برگ سیاهی شد بر تمام ادوار تاریخ. نه فقط جام جهانی که کل ورزش جهان. اما از قهرمانی فاشیستی ایتالیا که بگذریم، این دوره از جام جهانی نکات دیگری هم داشت، از جمله این‌که برای نخستین بار تیمی از آفریقا در جام جهانی شرکت کرد. این تیم مصر بود. لکه ننگ دیگر این رقابت‌ها بدرفتاری با بازیکنان سیاهپوست بود که در اعماق تاریخ تاریک نژادپرستی در جهان ورزش باقی می‌ماند. شیوه سفر تیم‌ها به ایتالیا نیز همانند آنچه بود که در جام جهانی ۱۹۳۰ رقم خورد؛ سفرهای طولانی با کشتی که نزدیک به یک ماه طول کشید و البته رنج و مشقت این سفر که خستگی زیادی را به تن همه آنها گذاشت. موسولینی از این جام به عنوان راهکاری برای تبلیغ فاشیسم استفاده کرد اما آنچه او انجام داد به عنوان یک لکه ننگ ابدی باقی ماند. اتهامات رشوه‌دهی یا دخالت دولت ایتالیا که دیگر از موارد بدیهی این جام بود.

